

SELMEBÁNYAI HIRLAP

Egy évr: 10 korona. Félévr: 5 korona. Negyedévr: 2 korona 50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyitlert díja soronként 20 fillér. —

Felélés szerkesztő és lapfajlagos
KUTI ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekért illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők,
hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN HETFŐN.

Dicsérő hang egy selmebányai iparvállalatról.

Az „Egyetértés” politikai napilap mult vasárnapi számában igen elismerő véleményeket jelent meg a városunkban még csak két és fél év óta fennálló ing- és fehéreműgyárról. A mai ünnö, érdekszállakkal össze-vissza szőtt világban jól esik városunk egyik iparvállalatról jól és elismerően olvasnunk, amél is inkább, mert tudvaleg, hogy az iparvállalatot városunk közönsége hozta létre, a hanyatló ősipar helyébe új iparágakról akarva gondoskodni.

Az „Egyetértés”-nek cikke ugyan egy tünteti fel gyárunkat, mintha az már megnyerte volna az államsegélyt, sajnos azonban ez még nem történt meg. Igen valószínű azonban, hogy ez a maganemében az országban egyetlen iparvállalat, amely két és fél év alatt nemcsak a belföldi piacon vette fel sikertel a versenyt az osztrák gyártmánnyal, hanem a külföldön — és pedig nemcsak keleten, de Ausztriában is vendéközönséget tudott magának hódítani, elvégre mégis csak megkapja azt az állami segítséget, amelyet már, kevésbé fontos iparvállalatok régen élveznek. Bizunk abban, hogy a kormány komolyan fogja fel

az iparfejlesztési akciót s feltétlenül támogatni fogja azt a vállalatot, amelyet a társadalom ereje hozott létre, ami nálunk Magyarországon vajmi ritka dolog.

A magyar iparfejlesztés egyik legtevékenyebb és legtehetségesebb vezére Szeireny József államtitkár mondotta egyszer, hogy az államnak bármily nagyarányú iparfejlesztési akciói és törekvései is csak félsikerrel járhatnak a társadalom érdekeltségére és munkája nélkül.

Selmebánya közönsége belátta e szavaknak igazságát, s részt kér és részt vesz az ország gazdaságát, iparát és kereskedelmét emelő munkában, mint ahogy mindig is tevékeny és sikeres munkát fejtett ki az ország gazdasági erősítése céljából méltán remélheti és elvárhatja ezért a kormánytól, hogy a mennyiben lehetséges és az 1907. évi III. törvényeik alapján igen is lehetséges, a kormány és az állam lehetőleg támogassa e város közönségét iparfejlesztési vállalkozásában.

Hogy e segítség nem megérdemelés nélkül való lesz igazolja ezt az Egyetértésnek szakértői tollal írott alábbi cikke: „Az Első Selmebányai Ing- és Féhéreműgyár részv. társaság. A hazai iparfejlesztési akció egyik legnevezetesebb kérdése a fehéreműgyártás meghonosítása volt. Évek hosszú sora óta az állam számos kísérletet tett arra, hogy e téren

még áldozatok árán is sikereket értesen el. Sajnos, minden fáradozás eredménytelen maradt, mert a finomabb, tisztított és tisztítottan fűrészi nő fehéreművek terén gyári ipart létesíteni eddig még nem sikerült. Számos oka van ennek: első sorban oka természetesen a szakképzett munkások teljes hiánya és a munkabéreknek a csehországi munkabérekhez körülbelül 20 százalékkal való drágasága. Nagy akadály még a tisztított fehéreműgyártás meghonosításánál még az, hogy nálunk a tisztított fehéreműgyártás egyáltalában nem áll azon fokon, hogy raktármunkát tudna kiállítani. A hazai tisztított gyárakban előállított fehéreműgyártás 6-7 hónap multán megsárgul, ami az áru versenyképességét erősen befolyásolja. Az utóbbi időben mégis történt kísérletek a finomabb fehéreműgyártás meghonosítására is. A munkás fehéreművek terén ugyanis eddig is sikeres eredményeket értünk el és néhány nagyobb budapesti cég, továbbá több felvidéki gyár, így első sorban a Selmebányai fehéreműgyár jóformán teljesen kiszorította a cseh árut. Egy értesülünk, hogy a selmebányai gyár most üzemelt hódítani akarja és kísérletet tesz a finomabb fehéreműgyártásra is. E célból államsegélyért folyamodott és kéri az általa kifizetett munkabérek 20 százaléknak 15 éven belül való megtérítését. A gyár 1907-ben alakult Első Selmebányai Ing- és Féhéreműgyár Részv. társaság címen és 150.000 korona alaptőkével, melyet a mult évben emeltek fel 250.000 koronára. Mindenesetre öröndetes tehát a gyár terjeszkedése, amelyet a kormány is megfelelő értékben fog támogatni.”

Joó János.

Irtja: Jakab Odón.

Joó János fűrés, zömök kis ember volt. Korára nézve már egy hatvanas lehetett, de azért senki sem becsülte volna idősebbnek ötven esztendősnél. A haja csak a füle környékén volt deres, egy kissé vastag, eszterhasi bajusza pedig egész fekete volt. Valami bizalomkeltő nyájás mosolygás ülte örökké a képét s olyan egyenesen nézett az ember szemébe, mint aki teljes életében karonfogva járt a becsülettel. Pedig Joó Jánosról sok apró-cseprő dolgot, suttogott a fáma, hanem nyíltan soha senki sem változott. Mindenki tarlózkodott az ő személyes ügyeit bolygatni, mert aki valahol rosszat mondott róla, azt a legelső éjjeli találkozáson úgy „megleekéztette”, hogy napokig felküdte az ágyat. Ez okból voltak vele szemben annyira kiméletek az embertársai.

Joó János, mióta csak az eszemet tudom, mindig ami embertink volt. Fiatal korában az apámot szolgálta, aztán az öreg halála után, a hagyatékkal ő is ránc szakadt. Magának is volt ugyan egy kevés gazdasága, de azért nálam is mindennap megfordult. Hol erre, hol arra használtam. Mindennel meg lehetett bízni. Ámbár

semmiben sem mutatkozott kiváló embernek. Legfőbb érdeme abban állott, hogy kéznél volt mindig, mikor kellett. Szinarany karakternek az apám sem tartotta soha, de szembeszökőbb hibát sem szokott elkövetni. Ha a keze alól itt-ott valami elveszett, abból rendszeren úgy kímosta magát, hogy némi gondatlanságon kívül egyebet nil sem lehetett feltudni az ő rovására.

Az utóbbi években erőkerülőnek tettem meg Joó Jánost. Erre őt írtam a legalkalmasabbnak. Üres idejében amugy is erősen szerette bujni az erdőket, ahol suttymban nem egy nyulnak „kérte el az igazolványát.” Mert gonosz puszkás volt! Vadász engedélynek ugyan még a színt sem látta tilta soha. Az efféle hivatalos „hókus-pókus” nem ért a fejébe. Meglát ő anélkül is.

Egy délelőt a tornácracon ültem, böngecsze a legujabb lapokat. Hát amint ott ülök, egyszer csak előttem terem Joó János, nagy alázatosan. — Adjon Isten jó napot, tekintetes uram! — Adjon Isten János! Hát mi jóban jár?

Joó János nagyot sóhajva legyintett: — Nem is lehet mai napság jóban járni, tekintetes uram! Erősen romlottak a népek.

— Hogy-hogy? Valami baj van?

— Baj mindig van tekintetes uram! Hamem én most a méterek irányába jöttem. — Nos?

— Képzölje, tekintetes uram, valaki az éjjel két méter fát az erdőről ellopott! Hogy a kötélt egye meg a nyakát!

Megbösszankodtam, mikor ezeket hallottam s haragosan mondtam:

— Hát mért fizetem magát, ha így vigyáz a fára? Jól tudja azt a hatvan! méter fát tőre vágattam! Nekem arra szükségem van a legutolsó izál!

Aztán hozzátettem;

— Különbem ha ellopták, majd lehuzom a béréből s annyit!

Joó János nagy tisztességutdással kezdett engesztelni:

— Ne haragudjék tekintetes uram! Elégge szegyellem, hogy így van! De mit csináljak? Nem illhettem az éjszaka az erdő. Haza kellett jönnöm, mert olyan gőresöm volt, hogy koszoruba kötött. A feleségem is megmondhatja.

Majdnem sirt a hangja.

— Ezt a nyomoruságot használt fel valami gazember! Különbem nem merete volna a lábát oda tenni! Hiszem emlékeztetik a tekintetes ur az én kezem alatt máskor nem volt hiba.

— Nem a fenét! Néhány métert tavaly is ellopták!

Joó János egész önézetesen tiltakozott:

Miért nincs a városok szavának a kormány előtt semmi nyomateka?

Csodálatos, hogy ez a kérdés nem lett mind-edeig felszínre vetve, jóllehet mindenki láthatja, mert kéri az a sértő közöny, amellyel a kormány a városok és főleg azok tisztviselőinek érdekeivel szemben viselkedik. Mi lehet az oka annak, hogy amikor a bírák, vasutasok, tanítók, sőt még a díjnokok is tudtak szavuknak súlyt, nyomatekát adni, addig a városi tisztviselői szava, kérelme, panasza egy pelyh, amelyet a legkisebb leghullám is félrelök az utból, — egy nulla, amely pedig oly veszedelmes arithmetikai számfogalom, amely még a pozitív számot, eredményt is nullává, semmivé változtatni képes.

Végösszegében ennyi ami küzdésünknek eddigi eredménye, vívmánya.

De felteszem a kérdést, vajjon érdemlünk-e többet azon buzgalmunk, fáradozánk fejében, melyet a saját ügyünk érdekében eddig kifejtettünk? Nem válaszolok a kérdésre, mert akkor szerénységünket és alázatosságunkat gyámoltalan-ságnak kellene minősíteni; de ha a magunk nazarának elveit összehasonlítjuk az említett hivatali rendek fegyvereivel és harcmodorával, akkor fogjuk csak belátni, hogy mily rosszul választottunk meg a küzdés nemét, amikor türelemmel és néma panszszal felfegyverkezve állottunk ki a porondra, hogy felvegyük a harcot az állig felfegyverkezett gladiátorral, a kormány ridég közönyével.

Mindnyájan tudjuk, hogy Jericho falai is, trombita harscáng, kürt, dobosz, egyszóval lármától omlottak össze. S jól tudtuk ezt a bíróságának is, akik bár a korrektség látárain belül, de oly intenzivitással adtak sérelmes panaszaiknak kifejezést, hogy mint az érett gyümölcs, hullott öklükbe a megrázott fának, a kormányának jóindulata.

Ugyanígy cselekedtek a vasutasok, tanítók, akik folyton gyűléseztek, deputációztak, forrongtak, mely alkalommal oly hevesen pengettek a türelmetlenség, a renitencia és a fenyegetés élesen csengő hurjait, hogy a kormány jónak látta sérel-münk sürgős orvoslásával elhallgattatni a panasza-nk már-már veszedelmessé vált kifakadásait.

— És ilyen példák dacára mit tettünk mi? Egy közismert gyűjtő fogalommal élve, semmit. A múlt évben még úgy a hogy vertük a harci dobot, gyűlésezünk, memorandumok, sőt zárt ajtók mögött a mellünkre is ütödtünk, hogy így, meg amúgy, de azóta nem tettünk semmit; mert a magyar

városok orsz. kongresszusa, ez a salon testület, amely méltóságán alulnak tartotta, hogy szót emeljen nyomorgó tisztjáról érdekében egyáltalán semmit se lendített azok sorsán, sőt mint a tűz hamva, még eloltotta azt az éledő szikrát is, mely a legelő mozgalmak már-már lángra lobbantottak.

Tárgyaltak statisztikáról, hitelügyről, vasutak-ról és még más ehhez hasonló, magas sűrűjű kérdésről, csak rólnuk kicsinyekről nem, pedig a városi adminisztráció sebhelyes testén, mi kicsi-nyek képezzük a legnagyobb, legégetőbb fekélyt, amely gyors és radikális orvoslásra szorul.

Bezzeg a bírói, ez az intelligens, élit testü-let, bizony nem a büntető perrend, avagy a végre-hajtási törvény revizlója szükségességének han-goztatásával igyekezett a saját anyagi helyzetén lendíteni, hanem igenis a jogos kívánság becsü-letes nyilatgatásával feltette: »egyesen kérdést, hogy «Uram, fizetsz, vagy nem?» És ezen ösztinteségeért bizony senki se vádolta őket szerényletséggel, avagy kapzsisággal. A fő, hogy céljukat elérték és ezzel megmentették veszélyeztetett függetlenségü-kről az élet kísérőt rémeivel szemben. Tehát elő-zkor gondoskodtak ön magukról és csak aztán intézményekről.

Egyszóval láttunk követendő példát és még-sem okultunk.

Majdnem egy esztendeje állunk a 2 millió korona felosztásának égető kérdése előtt. Sóváran nyújtogatjuk tantalusi sovány karjainkat a tiltott gyümölcs után és mégse tudjuk elérni. Tegyük fel, hogy még ez év folyamán, úgy a hogy, felosztás alá kerül ezen alapiszék és kapunk belőle fűj-dalompénzt, talán éppen annyit, hogy fakólt teli kabátunkat egy ujjal cserélhetjük fel, de azután mi lesz? Egy nagy, egy kétségbeesítő kérdőjel ami jövőnk.

Lesz-e a jövő évben 2 millió koronánk és ha lesz, elég lesz-e ez a tiszzer akkora sérelem orvoslására?

Ne panaszkodjunk, ne sóhajtozzunk tehát, hanem tegyünk valamit! Fogjunk össze mi kicsi-nyek! Fújja meg valaki a harci riadó, vegye át a vezető szerepet és tömörítsen hennünket egy ellenállhatatlan, hatalmas táborba. Gyűljünk össze a fővárosba egy országos értekezletre, — gyűl-jünk össze, ha kell, akár minden hónapban és én erősen hiszem, sőt tudom, hogy ha hatalmas sza-vunk oda verődik a ridég bástyafalakhoz, rövidesen le fognak omlani Jericho bevehetetlennek hitt falai!

Baumann Győző.

A jövő Magyarország.

(F. Ö.) Magyarországot földművelő államból — iparos állammá tenni.

Kossuth Lajos jelszava volt ez mind-végig.

Sok idő mullott el azóta. De azért még ma is csak ezt tartják mindannyian a boldogulás politikájának, zöld asszal mellett, vezető cikkekben, kortestanyákon, piros bársonyszékéből, anketek széleses toast-jaiban, csak kár, hogy e fenséges ige még mindig csak — jelszó . . .

Híányzaanak az uttörők, kik csakánnyal edzett kezükben, érzéssel szívükben, nem-es gondolatokkal fejükben s pénzel zseblükben indulnának arra az utra, melynek vég-céja a gazdasági program megvalósítása az új Magyarország megteremtése.

Viszonyaink csak akkor fognak gyö-keresen megváltozni, ha majd kereskedőnek lenni mostan. Hiszen tanult ember nem megy e pályára. Inkább növeli a páciens nélküli orvosok meg a kliens nélküli ügyvédek számát.

Pedig mennyivel termékenyebb lenne munkássága azon a téren, hol művelt em-berekre nagy szükség van, hol tudását ér-venyesíthetné.

Mert a XX. század kereskedőjétől az egyszeregyen, a levelezésen, könyvvitelén s a diszíráción kívül mást is megkívánnak. A mértékek s a pénzemek ismerete sem elegendő már. Szellemi táplálkozását kell, hogy máshonnan is merítse, ne csak a napi-lapokból, ha a nagy érdemes munkából becsülettel akarja kivenni részét. Ha a köz-életben is szerepet kíván játszani s nemzete erősödésére, vezetésére áldásosan akar be-folyással lenni.

S a nagy nyugaton ez úgy is van már. Ott nincsenek kiváltságos osztályok, ame-lyek mindent intézzenek, irányítsanak, — mások beleszólása nélkül. A küzdés terén mindenki egyenlő.

— Engedelmet instállok! Abban nem én voltam a hibás. Mindig akkor vitték el, mikor a tekintetes ur ide az udvarba hivatott. Két helyt nem lehet az ember.

Kévs ideig elgondolkozott, jobbra-balra szomoruan meggazta a fejét, mint aki mód nélkül bánkodik. Hane mutójára ismét, visszatért a hangja:

— Egyébiránt igaza van tekintetes uram! Ha kár esett állom a béreimből. De aztán ne adjá az Isten, hogy azon az erdőn valakit csak átmenni is lássak! Mert úgy összetöröm, hogy lepedőben viszik haza onnan! Nem bánom, ha a tömlőben veszek is!

Ez a nyilatkozat egy kissé meghökentett. Mert mégsem szerettem volna, hogy éppen öszre-keelve érdekeről nélkül maradjak esetleg. De meg az elkésereződésből világosan láttam, hogy Jóó János ebben az esetben csakugyan alig lehet hibás. Beteg volt szegény s nem tudott vigyázni. Ez pedig megeshetik akármelyik érdekerőlvel. Meg-sajnáltam a szegény embert s szelidebb szavakkal fordultam feléje: — Na jól van, János! Most az egyszer bele nyugosom még ebbe a kárba is. De aztán máskor jobban vigyázzon ám! S nehogy ár-tatlanul megverjen valakit, mert baj lesz belőle!

Jóó János hálaalkodva köszönte meg a jó-

ságotam s menyre földre fogadkozott, hogy jövőre nem lesz baj. Aztán dörmögve távozott.

Amint egyedül maradtam, a dolog ismét bszantani kezdett. Tapasztalásból tudtam, hogy az efajta lopásoknak rendszeren folytatása is van. S ki tudja, vajjon csak két métert loptak-e el? Hátha több is hiányzik még? Délután már nem bírtam nyugodni. Vettem a puskámat s elindultam az erdőre, hogy magam számláljam meg a mé-tereket.

Az erdőn azonban elfogott a csodálkozás . . . Ismét számított, meg ismét számított, s akárhogy számított nincs hiba a fának! Mind a hatvan méter rakás megvan!

— Hát ez az ember megbolondult? gondolám magamban. Ez már mégis érthetetlen dolog!

Veszem a mezőt egyenesen a falu vége felé. Ott lakott Jóó János. Tudtam, hogy így napha-ladt lábán vacsorára mindig haza kerül. Otthon is volt. A ház előtt a töltesen bűdögés s vesze-kedett a feleségével, aki a pitvarban főzte a va-csorát. — Hát maga mit beszél nekem, hogy el-loptak a fából? szóltam hozzá közledeve. Jóó János felugrott, lekapta a kalapját a fejéről s csodálkozással nézett a szemembe. — Ej, azért a ha-szontalanságért csak nem fáradott oda ki, tekintetes uram?

De bizony künn jártam s megolvastam mind a métereket. Megvan mind a hatvan. — Meg . . . Na, tekintetes uram, még ilyent se láttam, a mi-óta élek. Az Isten a feleségemet vegye el . . .

— Vegyen el téged, gazember! — hangzott a pitvarból a felesége hangja.

— . . . ha legalább hátszor végig nem ol-vastam azokat a métereket! S nem tudom, nekem ötvennyolcán nem jött ki több sehogy!

Tipegett-tapogott, vakarta a fejét s igyekezett a dolgot megmagyarázni.

— Ugy kell lenni tekintetes uram, hogy először hibásan olvastam. Az aztán annyira meg-zavarta az érzésemet, hogy aztán is hibásan ol-vastam. Mert nem vennem fel, tekintetes uram, ezért a faluért, hogy az én kezem alól elveszzen valami! Szegény ember vagyok, de sokat adok az affélre!

Mialatt ekként fogadkozott, egy suhanc állt meg a kapuban. Zsák volt a vállán. Látszott, hogy Havadtöről hozta a malomból. A kapun keresztül beküldött: — Megmondtam a havadtói zsidónak János bá! Azt üzeni, hogy éjfélkor a fáért ott lesz künn az erdőn.

S azzal sietve tovább ment.

— Mi a szemed világát karatyolsz, te viz-fű? — forradt Jóó János a távozó suhancra.

Kereskedőinknek széjjel kell tekinteniök a nagy világban, a térképeket kell forgatniok, hogy megtudják, vajjon a szelvény melyik irányában találunk megfelelő összeköttetést, jó piacot, terményeink, készítményeink elhelyezésére. Az ő neves tiszték az, hogy az óhajta óhajtott iparos államot megteremtésük. S ez átváltozásról a gyárak hatalmas kürtői fognak a legimpozánsabbban tanúságot tenni. Tán ekkor majd a kivándorlás statisztikája is enyhébb képet fog nyújthatni.

S mivel a nagyvilággal dolgozik, kell, hogy anyanyelvén kívül még más nyelven is beszéljen és írjon, — hogy könnyebben juthasson előre.

Kell, hogy műveltsége utat törjön az ország ügyeibe való beavatkozásba is. Hogy országát hajtassa hajthassa a mozgató erőket, vasutat építhessen, hidakat emeltesse, folyót szabályoztasson, telefont, távirót foglalkoztasson, parányi helységekből hatalmas városokat fejlesszen.

Ez az ideális állapot nem csupán a képzelet játéka. De hogy ezt elérhessük, kell, hogy némi változásokon menjünk keresztül.

Kell, hogy a kereskedő meg az iparos osztálynak is megadjuk azt, ami őt illeti: emberséges életmódot, becsülést, tisztelést. Adjunk tagjainak időt és módot arra, hogy fejleszthessék tudásukat, hogy kielégíthessék ambíciójukat s így hivatásuknak derekasán megfelelően használják hasznájuk.

De ebbe már az iskola kérdése is közbeszül. Tán el lehetne választani az érettségét az egyéves önkéntességi jogtól? Hiszen a legtöbben azért tanulnak, hogy a hároméves véglettől szabaduljanak meg. S ha már a görögültzpróbat kiállották — hát az egyetem, meg a bankok kapuit döngetik . . .

A kereskedelmi iskolának az áru kereskedelme részére is kellene nevelnie használható embereket, kik aztán új életmódot teremtenek, tudásuk alapját tovább építhetnék,

előőrösödvé egész a füléig. — Hogy nekem üzent a havadtól zsidó? Nekem? . . . Üzent az öreg-apának!

Most már megértettem mindent. Az én emberem ugyanis azt a két méter fél a zsidónak akarja eladni. De előbb kipuhatolta nálam, hogy nem lesz-e nagyobb baj belőle? S mikor aztan látta, hogy a kárba belé nyugszom, akkor üzent le Havadtőre, hogy majd az éjjel csakugyan jöhetnek a fért. Arra nem számított, hogy ilyen szaporán utána nézek a dolagnak.

Szigorú tekintetei mértem az emberemet végig, aki zavartan hebegve kapkodott a szavak után: — Csak nem teszi fel rólam, tekintetes uram? . . .

Erre a kérdésre nem feleltem semmit, hanem kezemet vállára téve, határozottan értesérem adtam: — Tudja mit János? Most már ha az erdőből csak egy szálla elvész, a bére bánja meg s a mellett azonnal elcsapom! Érti?

— Értem, tekintetes uram!

Lesütött fővel kísért a kapuig s mikor magára maradt nagy haraggal bement a pitvarba s megverte a feleségét.

hogy győzelemre segítsék a tókéit meg a munkát.

Sok idő telik el még, míg majd a hatalmas trias fogja kereskedelmi politikánkat irányítani . . .

Addig is, műveltség, óh, jöjjön el a te országod, hogy megteremtsd a — jövő munkásait s a jövő Magyarországot.

Felhívás!

Magyarország valamennyi tekintetes Tanítótestületéhez.

A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Tanítótestület folyó évi november 5-én megtartott gyűlésén **Bossik Béla** egyesületi tag a következő előterjesztést tette:

„Ha nyugdíj viszonyainkat a Magyarországon bármely hivatalban, vagy munkálatban alkalmazottakkal összehasonlítjuk, kiténik, hogy azok valamennyienel mosthárabbak és hogy a mai lehetlenségig megdrágult életszínvonal között túrhételnek. Avagy túrhető-e tovább az, hogy a tanítónak — ki minden erejét, egészségét, az egész életét a mások gyermekei felnevelésének szenteli — elhalálása után az árvái koldusbotra jussanak? Vagy, — hogy a számtalan sulyos sérelem közül többet ne is említsek, — túrhető-e az, hogy azon hosszú becsületlen munkában kifáradt öreg tanítók, kik még a tanítói fizetésrendezés megtörténte előtt nyugdíjaztattak, s így nyugdíjukat a régi nyomorúságos fizetés után huzván, az állalános drágulás folytán öreg napjakra meg legyenek fosztva a megélhetés legszükségesebb feltételeitől is?”

Nem! Itt sürgősen segíteni kell a bajon.

És mi akadályozza meg bennünket abban, hogy megkíséréljük nyugdíj viszonyainkat elviselhetővé tenni most, midőn a saját garasainkból összehordott olyan nyugdíj alappal rendelkezünk, melyhez hasonló nincs egyetlen foglalkozásbeli alkalmazottainkban meg Magyarországon?

Mert ime:

Szolnoknak a legutóbbi 10 év alatti 3 tanító élvezett hosszabb-rövidebb ideig csekélyke nyugdíjat. Ez volt a nyugdíj alap összes kifizetési kötelezettsége a szolnoki tanítókkal szemben. Befizetést ellenben állandóan 65—70-én teljesítettünk. Épen nem tulzás tehát, ha hozzá vetőleges számitással azt mondjuk, hogy itt a kiadás a bevételnek 40—50 százaléka. És így van ez átlag a régebbi multakra nézve is az egész országban. Már most, ha közép számitással évente csak 25000 tanító után számitjuk is a befizetéseket, azon több nemzedékre kiterjedő időn át, mióta az alap fennáll, ehhez hozzászámítjuk a tőkésített kamatokat, valamint a tankötelesek és iskola fenntartók által befizetett summákat: bizonyára elég millió lesz kasszánkban ahhoz, hogy igazán szerénytelen helyzetünk — meglévő tőkéink csorbítása nélkül — legalább túrhetővé változtassuk.

Javasolom tehát: mondja ki Egyesületünk, hogy kívánja, mikép az országos tanítói nyugdíj alapot kezelő bizottság rövid idő alatt számloljon be nyugdíj alapunk kezelési módzatairól s annak vagyoni állapotáról, hogy sürgősen kiderüljön, mily mértékben segíthetünk a saját erőnkkel önmagunk. Közölje ezt a kívánságát az Egyesület valamennyi magyarországi tanítójával, hogy biztosan remélt hozzájárulásuk által ennek a kívánságnak a megvalósulásához szükséges suly megadassék.

Van szerencsénk felhívni T. Czimedét, hogy ezen elfogadott javaslatot sürgősen a vezetése alatt álló tanítótestület elé terjeszteni s annak véleményéről bennünket — a további intézkedés megvételére — azonnal értesíteni sziveskedjék.

Kelt Szolnokban 1909. évi november 14-én.

Hazaiias tisztelettel:

Udvary Ferenc,

Polónyi Mátyás,

vii. egyesületi jegyző.

vii. tanítótestületi elnök.

Politikai heti krónika.

A válság — úgy tetszik — sohasé mozdul ki a holtpontról. Hamarjában össze se tudjuk szedni emlékeztünkbe hány kísérlet történt már arra, hogy valamilyen kibontakozást teremtsenek a mostani lehetetlen szituációból; de ezek a kísérletek cseppet sem lendítettek a helyzeten és a válság most, hónapok multán is, ugyanott van, ahol kezdetben. Változás történt annyiban, hogy a pártkeretek némileg eltörlődtek és a negyvennyolcas párt két csoportja a Kossuth-táborra és a Justh követői kétfelé váltak, az egyik csoport késznek nyilatkozott a nemzeti ellenállásban részt vett és azelőtt szövetséges pártokkal keresni a kibontakozás útját, de ez csak lefelé teremtett változást, odafenn ép oly merevek maradtak a kooperálásra kész pártoknak a minimumra mérésékel kívánalmatlan szemben is és a válság lényegében semmivel sem javult, sőt, ha lehetséges még sulyosodott is.

Ezen a héten ismét egy újabb kombináció került előtérbe. Az alkotmány-párthoz tartozó Zichy János grófit iparkodtak megnyerni arra, hogy vállalkozzon a kabinet alakítására és a kibontakozás munkájára. Ez a kombináció azonban szinte sikertelen maradt! és a miniszterek továbbra is helyeken kényszerülnek maradni. A kombináció sikertelensége főleg személyi momentum fordult meg. Sokan huzództak attól, hogy kitegyék magukat a biztos lejáratainak és részt vegyenek egy egészen rövid, átmeneti időre tervezett kormányalakításban, amely az indeminálás megszerzése mellett kizárólag a pártok és a korona közti egyezkedés vitelét valotta volna céljául.

Ebben a pillanatban tehát megint az a helyzet, hogy a jövőre vonatkozólag jóformán semmi biztosat sem lehet mondani és még kombinációkba sem merészkedik senki, annyira nem lehet számlálni a jövő eseményeivel. A bécsi lapok a Justh-Lukács-féle kombinációt emlegetik és ha az alkotmányos kibontakozás minden kísérlete meghiusulna, akkor Khuen Héderváry előjelvetelét jószáklák.

A Justh—Lukács-féle kabinet alakításról sok szó esett mostanában. Főleg a bécsi keresztény szocialista körök vannak mellette. Ez az egész kombináció azonban olyan lehetetlennek tűnik fel, hogy valójában alig vehető komolyan. Már maga az a tény, hogy Luegerék lanszirozzák, gyanús teszi az egészet és aki még hisz a politikai erkölcsökben, az teljesen elképzelhetetlennek tartja, hogy Justhék odaadják magukat a bécsi keresztény szocialisták vak eszközevé.

A Lukács—Justh-féle kombinációt tehát mindenképen ki kell kapcsolnunk a komoly lehetőségek sorából. Marad az alkotmányellenes kísérletek, vagy pedig — de ebben még a legoptimistussabb sem bizakodnak már — a nemzet kívánalmainak honorálása.

Ha parlamenten kívül álló kormány jön, — az egész parlamentet szemben találja magával. Akkor leomlanak a választalak pártok és pártok között és valamennyi politikai pártfarnalat pártkülönbség nélkül fog kezdet az abszolutizmus ellen.

Ez a kísérlet — úgy hisszük — bajosan fogja a békét biztosítani Magyarországon. A válság megoldásának — most is csak ezt hangsúlyozhatjuk — csak egyetlenegy módja van — a magyar nemzet kívánalmainak meghallgatása. Amikor oly sulyos áldozatok követelnek tőlünk, akkor jogosan kívánhatunk ellenérték fejében némi szerény engedményeket. Avval előre tisztában lehetnek Bécsben, hogy olyan kabinet, amely engedmények nélkül jön, egy percig sem maradhat helyén.

A mult héten különben Wokerle Sándor miniszterelnök megint kihallgatást volt. Jelentést tett a helyzetéről, a meghiusult Zichy-féle kibontakozásról s megsürgette a kormány lemondásának elfogadását és elbocsátását. *A király az előterjesztést kegyesen fogadta, de nem döntött*

Ezt halljuk nyolc hónap óta már isten tudja hányadszor.

Megkezdődtek már a nemzeti ellentétlása is az előkészületek. Temesvármegye törvényhatósági bizottsága a múlt héten kimondotta, hogy az exlex beálltával adót nem hajt be, katonái nem soroz.

Az ex-lex pedig közeledik, már csak pár hét választ el attól a szomorú időtől, amelynek igazlmai, keserűségei élénk emlékezetünkben élnek a négy év előtti szomorú időkben.

A nemzet pedig fásultan nézi az eseményeket, amelyek semmi jóval sem bízhatnak, de azért várja-várja, hogy jobbra fordul a sorsa.

S amíg ilyen reménytelen a helyzet, addig folyik a testvér harc. Marja a magyar a magyart. A kettészakadt függetlenségi párt egyiké, a Justh-párt nap-nap után szidalmazza, rágalmazza kisebbiti Kossuth Ferencet és követőt. De a nemzetet nem igen lehet már megtévesztészenzi az üres frázisokkal, egyre többen csatlakoznak Kossuth Ferenchez, nap-nap után többen helyeslik az ő higgadt, bölcs politikáját, amely meggrázódástól nélkül akarja elérni azt, amit Justhék handabandája ugy sem fog elérni.

Igy telnek az év utolsó napjai, így közelednek a karácsonyi ünnepek és az újszentendő felé, amely úgy látszik nem lesz nagyon boldog a magyarnak.

Ez a hét krónikája, ilyen a kilátás jövőre. S erre a szomorú képre önkéntelenül toltunkra tolt az a pár szó.

•Rég veri már a magyart a teremő.

Országos diákkongresszus.

A pécsi kongresszus tárgyalásainak második napja örökké emlékezetes lesz a kongresszusi delegátusokra nézve, s e nap dátuma 1909. november 27. arany betűkkel lesz beírva a magyar ifjúság élettörténelébe. Igen arany betűkkel, mert e napon aratta legfényesebb győzelmét a munkáért, a magyar ifjúsági élet felvirágoztatásáért, lelkesedő ifjúság a csak vicinális érdekeikért, s a korlátlan hatalomért küzdő két fővárosi egyetemi ifjúságán. E napon ketté szakadt, romba dől a •Magyar Diákszövetség.

E napon szabadul fel a két fővárosi egyetem ifjúsága által bilincsekbe vert vidéki ifjúság akarát és munkáereje, s pedig magának a zarnoknak rabulistikus viselkedése folytán és új élet a komoly munka, a virágzó ifjúsági élet hajnalra virradt a magyar ifjúságra.

Miután az elnöki tanács az összes megbízóleveleket igazolta, s a kongresszus első ciklusának elnökvé Tóth Lászlót, a budapesti egyetemi kör elnökét választotta meg, kezdetét vette az első érdemleges gyűlés. Napirend előtt felszólalt Pető János s az elnöki tanács megbízásából és nevében jelentette, miszerint az elnöki tanács az összes delegáltak megbízólevelét igazolta. Egyuttal felolvassa a delegáltak nevet, valamint felsorolja azon főiskolákat, melyek magukat a pécsi XVI. országos diákkongresszusra képviseltették. Azután áttért a kongresszus a tárgysorozat első pontjára: a főtűkár jelentésének tárgyalására. Pivay Aladár a megütemelt ifjúsági elnöke, mint a •M. O. D. Sz. 1909. évi főtűkára jelentésében részletesen beszámol a •M. O. D. Sz. egy évi működéséről; jelenti, miszerint a kormány többszöri sürgetése után végre elintézte a jóváhagyás végett felterjesztett alapszabályok ügyét, s pedig kedvezőlenül, amennyiben a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal az alapszabályokat nem látta el. Jelentésének végén bírálatot mond a magyar ifjúsági életéről, hevesen támadja a vidéki ifjúságot, közönnnyel s téltensséggel vádolva. Ezen igaztalan és méltatlan bírálaton az összes vidéki kiküldöttek felháborodtak, s a főtűkár jelentése után egymásután szólásra jelentkeznek a delegáltak s pedig:

Pető (Selmezbánya), Kádár (Kolozsvár), Kerényi (Selmezbánya) és Puskás (Kassa). Az elnök azonban a szót egyiküknek se adja meg, hanem páratlan cinizmussal kijelenti: »szólasra senki sem jelenkeztvén, a főtűkár jelentést egyhangulag elfogadottak nyilvánítom.» Az elnök basáskodó, jogtalan eljárása a következő pont tárgyalásánál megismétlődik hatványozott mértékben, s előidézi a •M. O. D. Sz. kettéválását.

Ugyanis az elnök indítványozza, hogy az alapszabályok közfelkültással fogadtassanak el újból, mert jelenleg nincsenek alapszabályok s így a kongresszus a hatóság bármikor feloszthatja. A vidékiek élénken tiltakoznak a régi alapszabályok elfogadása ellen, mert ezek rájuk nézve sérelmesek, s ép ezek revidálására képezte legfőbb céluat jelen kongresszuson. Tárgyalatni s módosítani kívánják jelen szabályokat, mert hisz ha változatlanul felterjesztik azokat a belügyminiszter megint nem fogja jóváhagyni, mert az általa kifogásolt pontok meg nem változtattak. Erről a fővárosiak azonban hallani se akarnak, mert jól tudják, mily veszélyeket rejt magában rájuk nézve az alapszabályok módosítása.

S hogy a régi alapszabályok fenntartásával eddig korlátlanul gyakorolt hegemoniájukat a jövőre is biztosítsák maguknak, a legdurvább erőszakot se riadtak vissza. Amint ugyanis látták, hogy szellemi — bár szavak szerint ők a »szellemi intelligentia központja» — nagyon, de nagyon is gyenge ahhoz, hogy a vidékkel szemben sikerrel megmérkőzhessenek, fizikai erőjük tulsúlyának tudatában ahhoz folyamodnak.

Egyik tudomány egyetemi kiküldött Rácz Vilmos, Magyarország tanügyi főiskolái birkozó bajnoka előbb Pető, azután Puskás mellé ül, s amint az fel akar szólani, vállánál fogva lehuzza. Puskás erre elhagyja helyét, s a terem közepére lépve kijelenti, miszerint a kassai jogakadémia ifjúsága a •M. O. D. Sz.-ből ezennel kilép. Puskás azonban követi Pető a szövetségből való kilépésben, majd sorba: a kolozsvári összes főiskolák, a nagyváradi, mármaroszigeti, kecskeméti, eperjesi, sárospataki és pécsi jogakadémiák, a budapesti állatorvosi főiskola és paedagogium, a magyaróvári és kassai gazdaszok.

A két budapesti egyetem és a Keleti akadémia kiküldöttjei magukra maradvá folytatták a tanácskozást elfogadták újból az alapszabályokat s megválasztva a szövetség eddigi vezetésével a tárgyalásra kitűzött program mellőzésével be-rekesztették a kongresszust.

A kilépett vidékiek s fővárosiak a joglycumba vonultak s annak disztermében folytatták tanácskozásait. Mindenekelőtt kimondták, hogy külön szövetségbe tömörülnek a Pető indítványára egy alapszabályszerkesztő bizottságot küldtek ki melynek kötelességévé tétették az alakítandó szövetség alapszabályait a legrovidebb idő alatt elkészíteni. Ezen alapszabályszerkesztő bizottság tagjai lettek: Koleszár Lajos (Kolozsvár), Kremmer László (Pécs), Pető János (Selmezbánya) és Puskás Jeno (Kassa). Azután ellátározta a kongresszus, hogy meg a kiküldött bizottság az alapszabály tervezetet elkészíti, addig is megtartja a gyűléseit s lebírálja a tárgysorozatot. Ezzel a tanácskozás délutánra halasztott.

A délutáni tulajdonképeni első érdemleges gyűlésen a jelentkezés sorrendjében előadásaikat megtartották:

1. Pető János (Selmezbánya) »A reprezentatív jellegű főiskolai egyesületek szervezéséről.
2. Fodor Pál (Sárospatak) »A magyar főiskolák tanulmányos színvonaláról.
3. Kremmer László (Pécs) »A jogi tanítás reformjáról.
4. Pető János (Selmezbánya) »A főiskolai zászlóaljkról.
5. Ábrányi Lajos (Pécs). »Énekarok szervezéséről.

6. Pető János (Selmezbánya) »Becslület.

7. Weltmann Andor (Pécs). »A főiskolai irodalmi egyesületekről.

8. Papp Péter (Kassa). »A patronageről.

A kongresszus hivatalos lapja a »Pécsi Napló» szerint »Különösen nagy tetszéssel találkozott Pető János előadása a becslületekről, melyben a becslületek párbajellenes, becslület védelmező üdvös intézményét ismertette.

A városi vízvezeték.

Lapunk mult számában foglalkozunk a városi vízvezeték ügyével s különösen a vízvezeteki díjak miatt városszerte felhangzott panaszokkal. Mint értesülünk tárgyilagoss hozzászólásunknak meg is volt az eredménye, mert a holnapi közgyűléshez Künszter János törvényhatósági bizottsági tag indítványt adott be a vízvezetékéről szóló szabályrendelet megváltoztatása tárgyában. Az indítvánnyal foglalkozott már a gazdasági bizottság mult szombaton tartott ülésén, amelyen a tárgynak alapos megvitatása után kimondták hogy a szabályrendelet módosítását szükségesnek tartják s ezért a következő javaslatot terjesztik a holnapi közgyűlés elé:

1. mondia ki a közgyűlés, hogy a városi vízvezeték utáni vízdíjak szedéséről szóló szabályrendelet módosítások és pedig olyképpen, hogy az aranytalanságok megszűnjenek.

2. E céből utasítja a közgyűlés a tanácsot hogy a vízvezetékügyi és gazdasági bizottság meghatalmásával a szabályrendelet új irányú módosítását — számításon alapján — eszközölje a módosított szövegeket és oly időben terjeszse elő hogy azt az 1910. évi februárius havi rendes közgyűlés tárgyalhassa.

3. Kimondja a közgyűlés, hogy a vízdíjak azon házak után, melyekbe a vízvezeték bevezetve van vagy bevezetve lesz a szabályrendelet jogerős megváltoztatásáig is a mostani szabályrendelet szerinl vetessenek ki és szedessenek be, ellenben a kutdíjak, vagyis azon házak utáni vízdíjak behajtása, melyekbe a vízvezeték bevezetve nincsen, — felfüggesztessék a szabályrendelet módosításáig és a már kivetett kutdíjak nyilvántartassanak és ha a módosítás meglesz, akkor a most előirt kutdíjak az új kivetéssel módosítottanak és csakis ezen új díjak hajtassanak be. Megjegyeztetvén az, hogy aki a most előírásban levő kutdíjakat befizette, vagy önként befizetni fogja, ez a jövőre nézve kivetendő kutdíjakba beszámítandó lesz.

4. Végül mondia ki a közgyűlés, hogy tekintettel arra, hogy a közutakat nagy része csak ez évi október hó 1 től kezdve hozatott működésbe, a kutdíjak csak a folyó 1909. év október hó 1 től kezdve szedessenek és így az 1909. évi januárius hó 1-től szeptember 30-ig terjedő időre kivetett kutdíjak már most töröltessenek.

PESTI HIREK.

— **Miniszteri tanácskozás.** Zichy Aladár gróf vasárnap délelőtt referált minisztertársainak szombati audienciájáról. A pénzügyminiszteriumban 3/2 órák valamennyi miniszter részvételével miniszteri értekezlet volt, mely két óra hosszat tartott. Az értekezleten Zichy gróf referálja után elhatározták, hogy képviselőházat e héten összehívják. **Wekerle** miniszterelnök e céből délután értekezésbe lépett Gál Sándor házelnökkel. **Wekerle** miniszterelnök a tanácskozás után az újságíróknak kijelentette, hogy az értekezleten az indenniti kérdés nem tárgyalta.

— **Kossuth-párt gyűlése.** A függetlenségi Kossuth-párt intező bizottságát kedd délután hat órára ülésre hívták össze, hogy megállapítsa a pártnak a képviselőházban követendő magatartását. Olyan hírek keringenek és ez valószínűnek is látszik, hogy a Kossuth-párt aktív részt nem vesz a vitában és **ellené szavaz** az esetleg benyújtandó indenniti-javaslatnak.

Telefon tudósítás délután 3 óra.

Lipót belga király betegsége aggasztóra fordult. A katasztrófa bekövetkeztétől csak órák vázlanak el.

A képviselőház összehívását Gal Sándor házelnök és Wekerle Sándor miniszterelnök pénteken délelőtt 11 órára határozták el. A gyűlésen valószínűleg beértesítik az indemnti javaslatot.

Wekerle Sándor miniszterelnök a tegnapi minisztertanács értelmében ma Bécsbe utazik s holnap 11 órakor kihallgatáson jelenik meg a királynál.

Justh Gyula a legelőbb harcot hirdette egy tegnapi beszédjében a kormány és különösen Kossuth Ferenc ellen, aki állítása szerint a korona előtt diskreditálta a függetlenségi pártot.

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekénke egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjlekednek. A könnyedség, a melylyel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Önt lepní.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, a melyek megkívántanak fehér, egyenes és erős fogak növesztéshez.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságát és erejét semmisen mulja fölül. Ize a legkellemesebb.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkíválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fl.

Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mádszer védjegyről — a halaszkérjük figyelembe venni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** A törvényhatósági bizottság holnap délután tartja e havi rendes közgyűlését, Horváth Kálmán polgármester elnöklése mellett. A gyűlés tárgysorozataik lapunk hivatalos részében hozzuk.

— **Református istentisztelet.** Tóth Lajos zólyomi református lelkész istentisztelet tart e hó tizenkilencedikén, vasárnap délelőtt 11 órakor az ág. hitv. evangélikus lyceum dísztermében.

— **A városok két milliója.** Már valóságos irodalma van annak a kétmillió koronának, amelyet a képviselőház az 1909. évi költségvetésbe a városok segélyezésére beállított és szakrészámra áll a belügyminisiteriumban a sok kérdés, amelyekben e kétmillió korona kiutalását kéri a városok. A napokban a rendezett tanácsu városok polgármestereinek kongresszusán tárgyalták ezt ügyet, s elhatározták, hogy küldöttség útján sürgetik meg a belügyminisiterét a kiutalás, Andrassy Gyula gróf belügyminisiter a küldöttség vezetőjének Szentpili István miskolci polgármesterek előadott kérelmére a két millió koronára nézve a következőket jelentette ki: "Tisztelt uraim! A mi a kétmillió korona sűrűs felosztására vonatkozó kívánásunkat illeti, arra csak annyit mondhatok, hogy a magam részéről már teljesen tisztában vagyok a felosztás módjával s hogyha 2—3 nap alatt fel nem menlesek, amit nagyon sajnálnék, akkor előterjesztést teszek a ministertanácsnak, hogy a kétmillió koronát még ez a kormány ossza szét. Eddig a felosztást az késleltette, hogy lemondott a kormány és azt hívnék, hogy benntünk hamarosan más kormány vált föl, nem tartottuk helyesnek, hogy ilyen fontos ügyben egy lemondásban levő kor-

mány járjon el. Teljesen nyugodtak lehetnek azonban a városok, hogy ezt az összeget okvetlenül megkapják s most már a felosztásig csak legyenek türelemmel. Azért is nem osztottuk fel az összeget, mert ezt a kétmillió koronát csak kezdő összegnek tekintettük, amelynek felosztása már irányadó lesz a később felemelendő összeg szétosztásának a módjára is. Azt is akartuk, hogy törvényhozás állapítsa meg a felosztás elvi módjait, nehogy a ministerek kezétől függjön, hogy melyik város menynyit kapjon; vagy hogy öletszerűen történjék a felosztás, ami a városok között folytonosan versengést és civódást támasztana. A küldöttség változó érzelmeivel fogadta a minisiter választát. Voltak, a kik azt értették ki belőle, hogy felszólítják az összeget még e hóban, mások már ebben nem reménykednek. Hogy annyi buza-vona után melyik résznek lesz igaza, azt igazán nehéz megmondani.

— **A főiskola bővítése.** Emelítettük hogy a bányászati és erdészeti főiskola épületei a főiskola rohamos és a haladó kor igényeinek megfelelő fejlesztésével szűkeknék bizonyultak s ezért szükségessé vált új épületek emelése. A főiskolai tanács előterjesztésére a pénzügyminisiter kétség-gel engedélyezte a szükséges befektetési összeget s az építkezés ügye már annyira előrehaladt, hogy tavasszal kezdetüket veszik a munkálatok. Az új főiskolai épületek terveit Sobó Jenő főbányatanácsos utasításai szerint Czafán János jeles építész-tervező elkészítette s azok felülvizsgálat végett most vannak a pénzügyminisiteriumban. Az új impozáns épület a bányászati főiskola épülete mellett fekvő Székely-féle telken fog épülni s diszére fog válni a városnak. Az új épületben a bányászati és erdészeti vegytani tan-szűkék nyerneek elhelyezést.

— **Beszámoló.** Pallavicini György ögróf, városunk országgyűlési képviselője a jövő szombaton városunkba érkezik s a mennyiben addig a politikai helyzetben változás áll be, beszámolót tart. A képviselő tiszteletére vasárnap este társas vacsora lesz a városi vígadóban.

— **Silvester estély.** A helybeli polgári dal-dés zenekar december hó 31-én vig jelenetekkel egybekötött estélyt, valamint 1910. évi január hó 22-én rendez hangversenyt tart, melyeknek érdekes műsorára már ezuttal is felhívja a közönség figyelmét a rendezőség.

— **Enyhe tél.** Ide s tova december közepén vagyunk, tehát javában benne a télben, de csak a naptárban. Igazában őszi idők járnak, enyhe, szinte meleg napokkal, és csendes sűrű, meleg esővel. Nagyon szokatlan ez nálunk, ahol más-
kor ilyenkor méteres hó fedte utainkat s csengve bongva csusztak a szánkók s a sik utakon vigan folyt a rőlízás. Télnék nem szép ez a tél, de annál jobb a szegény embereknek, akiknek nincs fájuk, nincs meleg ruhájuk.

— **Az irodalmi estélyek.** A mult számunk vezető cikkében fölvetett az az eszme, hogy irodalmi estélyek rendezésével tegyük változatosabbá és élvezetesebbé társadalmi életünket, mint érte-sülünk a város közönségének minden körében nagy tetszéssel találkozott s már is többen fordultak Horváth Kálmán polgármesterhez, hogy a fölvetett eszmét mielőbb valósítsa meg. A polgármester e héten fogja összehívni az érdeklődőket az ügy megbeszélésére és végleges megállapodás cél-jából.

— **Gyógyszertár vizsgálatok.** A rendőrkapitány hivatal Kapp Jakab dr. tiszti főorvos közbenjöttével a mult héten tartotta meg a törvényhatóság területén levő gyógyszerárakban a rendes évi ellenőrző vizsgálatot. Mindegyik gyógyszerárban mintaszerű rendet talált.

— **Balek-bál.** Ez évben a rendesnél későbbben tartották meg a főiskola első éves hall-

gatói rendes báljukat — a balek-bált, de ez nem hátrányára, hanem előnyére volt ennek a mindig jól sikerült mulatságnak. Szombaton este igazán igen szép közönség látott meg a régi vígadó épületnek celszerűen átalakított, kibővíttet és iz-
léssesen megújított helyiségét. A fürge és figyelmes rendezőségnek nem lehetett panaszja a közönség ellen s viszont a táncosnók sem neheztelhettek, mert bár sokan voltak, egy pillanattal sem árult patetizsámet egyikőjük sem. Az első négyest két kolonban ötvenhat pár táncolta s hogy milyen jól érezte magát s milyen jól mulatott a közönség legjobban igazolja az, hogy a nyedik négyest is reggel öt óra felé még harminc pár táncolta. A bálnak védője Vadas Jenő rektor volt, bányaia pedig Herrmann Miksa prokotor neje, aki tisztát a töle megszokott ked-
vességgel és szeretetreméltósággal töltötte be.

— **Papválasztás.** Hodrusbányán a mult héten választották meg az év. ág. evang. lelkészé Krádlj Ervin mezőperényi segédlelkészét. Az új lelkész hazafias gondolkodása és buzgó működése miatt előbbi helyén köztiszteltnek örvendett.

— **Házasság.** Hell Béla és Dorn Zsófi december hó 19-én délután 3 órakor tartják eskü-vőjüket Selmecebányán.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** A földadóról szóló 1909 V. t.-c. és a házár adóról szóló VI. t.-c. már ez évben életbe lépőven az 1910 évi föld és házberadó ennek rendelkezéseihöz képest fog megállapítani. Figyelmeltetjük ennél fogva a közönséget, hogy a kézbesített házberadomási iveket lehetőleg legrovidebb idő alatt a törvényes követelményeknek megfelelően kitöltve a városi adóhivatalnál nyújtsa be. Végre értesítjük, hogy az összes állami és községi adók (viz-adót kivéve) kivételével és közelésével Selmeceb és Belsőbánya területén Murányi Károly városi számvizsgáló van megbízva ki az esetleges föl-változtatásokat megadja.

— **Jubileumi ünnepély a postán.** Herkely Imre posta és távúra elnök e hó 13-án töltötte be a postainézetnél 25-ik szolgálati évét, mely alkalommal a postahivatalban összegyűlt egész személyzet előtt Bukoveczky Odón posta-és táv-
írdafőnök üdvözölte az ünnepelt, méltava érdemeit, a melyek őt a kiváló tisztviselő közre emeltek; tanusított higgadt, előzékeny, tapintatos modorát, a melyel az egész személyzet osztatlan becsületét és szeretetét nyerte meg. Demény Károly posta-és távúra-főigazgató az ünnepeltnek négyedszázadát ki kifejtett buzgó és kiváló szolgálatait egy s a budapesti posta-és távúra igazgató-ság, mint a saját nevében külön leaddott okmányban fejezte ki legnagyobb köszönetét és el-
ismerését.

— **A F. M. K. E. évnegyedes gyűlése.** A F. M. K. E. központi igazgató választmányja dec. 9-én, Dessenffy Emil gróf elnöklése mellett, évnegyedes gyűlést tartotta meg Nyitrán. A gyűlés tudomásul vette, hogy a vallás és közoktatás-
ügyi miniszter Nyitra városában 300,000 korona költséggel közművelődési házat emel s megbizta az elnökséget, hogy a kölesön föltételei iránt tárgyaljon a hazai nagyobb pénzintézetekkel. Elhatározták továbbá a gyűlés, hogy Nyitra, Bars és Hont vármegyék magyar — tót nyelvhatárain; a tét folyamán analabéba — tanfolyamokat rendez; a iparostanocokat szerződött a magyar városokba, magyar mesterekhez; új népkönyvtárakat állít Iglón és Ruttkán, ifjúsági könyvtárakat; Nagykeresény, Stubnyafürdő, Geletnek, Alsópél, Nyitrazambokrét, Zsitvabessenyő, Felsőköröskény, Egyházmarót, Töre, Darázs, Dalmad, Erdőszeles-tény, Andód, Szobotist, községekben és ódógös pusztán, a löcsei iparostanocnicskolánál és a nyit-rán honvéd csapatkórházánál pedig egy-egy kisebb könyvtárat; a 20,000 koronás gr. Karátsonyi alapítvány eddigi 2537 kor. kamatalt óvodák fönt-tartására fordítja; felir a minisiteriumhoz, hogy a magyar tannyelvű felekezeti, községi és egyesület iskoláknál és óvodáknál alkalmazott tan-
erkeket, az állami tanítókhöz hasonlóan, részesítse a félúru vasuti utazás kedvezményében; Jankovich István semptei plébános kérésére, a magyar

istentisztelet céljaira, 250 drb. magyar énekes és imakönyveket engedélyezett a község kath. híveinek, vi. égl. tárgyalni fog a Magyar Gazdaszövet-séggel az iránt, hogy az amerikai kivándorlottak érdekeinek védelmére és visszatelepítésének közvetítése céljából, a magyar közművelődési egyesületek Amerikában egy fiókegyesületet szervezzenek. A gyűlés örömmel vette tudomásul, hogy az egyesület vagyona az elmúlt évben 14000 koronával gyarapodott.

— **Egy város eladó.** Nem mindennapi eset, hogy egy város, házaival, utcaival és terével eladó legyen. E ritka eseménynek Irsország a színe helye, ahol Durgannon városát akarják eladni annak, aki nagyobb vételárát kínálja. Dungan-non atyonei erősségben fekszik és elég tekintélyes város, amennyiben 4000 lakosa van; közép-iskola, nyilvános közintézmények és elég élénk gyárparc fölött rendelkezik. Édgidi tulajdonosa Earl of Ranfurly, a harmas királyság egyik legtekintélyesebb főura. Valamikor Viktória királyné kamarai előjárója volt és később mint New-Zealand kormányzója szerzett maradandó érdemeket. Kormányzósága idején nagyterjedelmű birtokokat vásárolt Ausztráliában és valószínűleg ez az oka, hogy most eladja Dunganonn városát mely évszázadokig volt családja birtokában.

— **Damjanichné utolsó kívánsága.** Midőn az aradi Tizenhármass bizottság elhatározta, hogy a vértanúk földjének megváltását és méltó megörökítését sorsjáték rendezése útján volósítja meg, védnőkül Damjanich Jánosné kérte föl. Az ősz matróna nemcsak hogy a legnagyobb örömmel vállalta a védnői tisztet, de csaknem halála napjáig buzgó segítőtársra volt a bizottságnak az akcióit rendkívül nagy érdeklődéssel kísérte s a kibocsátott levelek egyrészt, amelyeknek tartalmát rendszerint ő maga határozta meg, részket, de végtelen intelligens vonásaival maga írta alá. Ezekben a levelekben azáltal a kérésrel fordul a magyar közönséghez, hogy segítsen megváltani a vértanúk földjét, azt a helyet, ahol hős férjét annyira félistennel együtt megfojtotta a bakó! Levelel így végzte: «Engedjétek megérem, hogy a magyar Golgothán a hősközhöz méltó emlékkir- desse a nemzet kegyeletét és áldozatkészségét.» Sajnos ezt nem érthette meg a hatalmas kortól négy évvel fiatalabb, de végső kívánságát örökség-képpen a nemzetre hagyta. Damjanichné utolsó levelére — aki nem is kapott ilyen — tehetség szerint oldozzon minden jó hazafi. A bizottság központi irodája; Budapest, VII. Akácfa utca. 39. szám alatt van. 1 koronás sorsjegyet ugyanott rendelhetők.

— **A szappan vételénél ügyeljünk három féltre:** jószág, ár és darabszám. A legdrágább szappan semmi esetre sem mindig a legjobb; nevezetesen a külföldi moszszappanok, amelyek a behozatali vám által jelentékenyen drágulnak meg, a belföldi közönségnek igazi mesés áronok lesznek ajánlva, s melyek egyáltalában semmi által sem jogosultak. Egészen helyes és mindig érvényes azonban az a mondat, hogy a legolcsóbb szappanok a valószínűleg a legdrágábbak, mert nem tisztítanak jól és ezenkívül azon káros hozzáte- telekkel, melyeket tartalmaznak, a ruhaneműt rongálják.

— **Nátha és köhögés** gyötrik ismét az emberiséget. A természet azonban nem hagyott tehetetlenül bennünket s többféle gyógyszer adott ezen betegségek ellen, melyek között a leghatásosabb és leggyorsabban segít a «Sirolin-Roche». Ezen kellemes ízű, jóleső méregmentes szer megszünteti a náthát és köhögést, s a súlyosabb természetű tüdőbajt is a legdrágább idén belül, emeli az érvényét és indirekt az a testület s ott, hol a betegségnél lát mutatkozik, az ezen szer rendszeres használata mellett, szintén elmúlik. Ennek előnye a «Sirolin-Roche» különösen a jelen időkben egy családnál se hiányozzék, hogy a kezdetleges tudósról is használatra annak továbbterjedését meg- szüntesse. Ezen szer kapható minden gyógyszerboltban.

— **Jubileumi katalogust** adott ki e héten Kertész Pál férfi és női divatruha üzlete Budapest Rákóczi ut 40. sz. 15 éves fennállása emlékére. E közkedvelt férfi és női divatruhá az egész országban ismeretes, mert alig van helység, a hova Kertész Pál jó híre ne terjedt volna. A gyönyörűen kiállított katalogust mindenkinek, a ki egy levelezőlapra kéri, ingyen küldi meg.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közölte kért nem felelős a szerk.

Nyilatkozat.

Weisz Simon helybeli (Deák Ferenc-utca) lakos, kereskedő e hó 12-én a Hungária kávéházban igazságtalanul, durván megsértett.

Mivel nevezett egyénen magának más uton elégtételt nem vehetek, őt itt a nagy nyilvánosság előtt egy neveletlen fráternek kell bélyegeznem.

Göldner Adolf.

TEGYEN ALKALMAS VÁSÁRLÓKÉNT. — TÖRÖKÖZÖSÉGEN TÖRVE BÉREKÉNT MÉR. FORTÉNYESEN HATÓSÁGGAL MEGVIZSGÁLVA.

Által. Bécs, 1897. július 3.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fog-crème

A fogak tisztán tartásához fogszív nem elegendő. — Eltávolítja a foghúzókórosításra képződő ártalmas anyag, csakis mechanikai tisztítással egyesített egy felelőse és antiszeptikus hatással bíró fog-Crème-mel érhető. A „KALODONT” használata az orsz. kulturálmunkák a leghatásosabbnak bebizonyult.

Báli selyem 1 korona 15 fillérről méterje, utolsó utjanság — Bermanete és mar elvámolva huzhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló postával.

Henneberg selyemgyáros, Zürich.

SEIDLITZ-POR

Fajdalom csillapító és erősítő

Bedörzsölés.

MOLL'S FRUCHTSCHNITZ- und SAIZ

Földközi gyógyszerárban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Eredeti üveg ára K 2.-

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. adv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

Meghívó.

Selmec- és Bélabánya sz. kir. bányaváros törvényhatósági bizottságának folyó évi 1909. december havi rendes közgyűlést ugyanazon hó 14-ikének d. u. 3 órájára látom ki, s ahhoz a bizottsági tagokat ezennel meghívom.

Ipolyság, 1909. december hó 5-én.

Lits Gyula, s. k. főispán.

Tárgyszorozat:

1. — polg. 1909. szám. A polgármester havi jelentése a városi háztartás és közigazgatás 1909. évi november havi állapotáról.

2. 10356/vt. 1909. szám. M. kir. belügyminiszterium 146268/III—1909. számú rendelete, melylyel több városi polgár felebbezésének elutasítása mellett jóváhagyja a közgyűlésnek 169/1908. számú határozatát a hontémeti—selmecbányai helyierdekű vasut létesítéséhez leendő hozzájárulás tárgyában.

3. 10778/vt. 1909. szám. M. kir. belügyminiszterium 109926—VII/b. 1909. számú rendelete Adler Ferenc szenczei lakos kérvényére Selmecbánya belvárosban a harmadik gyógyszerári fog engedélyezése tárgyában.

4. 9716/vt. 1909. szám. Fejérvármegye közönségének folyó évi 6748. számú megkeresése a maróúj kicsinyben való árusításának szabályozása tárgyában a m. kir. belügyminiszteriumhoz intézett feliratának pártolása iránt.

5. 9766/vt. 1909. szám. Előterjesztés a gyám-pénztári, valamint a házi pénztárban kezelt kész- dőzések miként és a helybeli pénztárbiztosoknál mily arányban leendő elhelyezése iránt az 1910. év tartamára.

6. —/vt. 1909. szám. Előterjesztés a Sem- bery-teremnek állandó színházát átalakítása alkal- mával felmerült többleti kiadás megállapítása és fedezete iránt.

7. 9471/vt. 1909. szám. Előterjesztés az erdészeti üzemterv revisionális munkálataira engedélyezett költségek elszámolása iránt.

8. —/vt. 1909. szám. Előterjesztés a rend- őrlégénység és hivatalosok részére 1910. évben szükséges ruházat szállítására megtartott árlejtés eredményének bejelentése tárgyában.

9. 10096/vt. 1909. szám. Előterjesztés az 1886. évi XXI. t.-cz. 57. § a) pontja alapján a számonkérésékké két bizottsági tagnak 1910. évre teendő megválasztása iránt.

10. 10091/vt. 1909. szám. Előterjesztés az 1876. évi VI. t.-cz. 55. § alapján a közigazga- tási bizottság fejeelmi választmányába a tisztí ügyész helyettesének kijelölése iránt.

11. 10092/vt. 1909. szám. Előterjesztés az 1897. évi XXXIII. t.-cz. 9. §-a alapján az eskü- képes egyének összeíró bizottságba két tagnak és hat bizalmi férfinak 1910. évre leendő meg- választása iránt.

12. 10093/vt. 1909. szám. Előterjesztés a pénztárakat rovancsoló bizottságba két rendes és két póttagnak 1910. évre leendő megválasztása iránt.

13. 10094/vt. 1909. szám. Előterjesztés az 1876. évi VI. t.-cz. 3. §-a alapján a városi köz- igazgatási bizottságból 1909. év végével kilépő öt választott törvényhatósági bizottsági tag (Farkas István, Händel Vilmos, Jezovics Károly, Joerges Ágost és Oszvald Gusztáv) helyeinek az 1910. és 1911. évre leendő betöltése iránt választás útján.

14. 10095/vt. 1909. szám. Előterjesztés az 1886. évi XXI. t.-cz. 25. §-a értelmében az iga- zoló választmány öt tagjának megválasztása iránt az 1910. évre.

15. —/vt. 1909. szám. Künsztler János tör- vényhatósági bizottsági tag indítványa a városi vízvezetékéről szóló szabályrendelet módosítása tár- gyában.

16. —/vt. 1909. szám. Papp Jenő városi erdőgyakornok lemondása állásáról.

Selmecbányán, 1909. december hó 10-én.

Horváth Kálmán, polgármester.

Sirolin

— Ez az érvényes és a testületi meg- zott a köhögést, vándorlót, éjjeli izsádot.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintbogy értéktelen utánzókat is kínálnak, kérjen mindenkör „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerár- ban. — Ára évenkénti 4.— korona

10855 sz. 1909.

Hirdetmény.

Az ipolysági esküdtbírósg elnöke az esküdt-
teknek 1910. évi főajástromát megküldvén tudatom,
hogy a főajástromba Selmecebányáról a következők
vették fel:

Ács Ferenc, Altman Imre, Árkösy Béla,
Balás Hugó dr., Barlay Béla dr., Bartha Béla dr.,
Bencze Gergely, Boleman Géza, Dukász Gyula,
Engel Zsigmond, Erdélyszky Zsigmond, Faller
Károly, Frieber Ferenc, Geiszt Jakab, Heim Antal,
Hornyasek István, Kelner Aurél, Lestyánszky
József, Lítshauer Lajos, Martos Sándor dr., Nikl
János, ifj. Oszvaldt Gusztáv, Raksányi Samu,
Sulajda Lajos, Sztancsay Miklós, Velics György,
Vojtás Mátyás, Zolomy Imre, Zsitvay János.

Selmecebányán, 1909. december hó 4-én.

Horváth Kálmán,
polgármester.

5485/rkp. 1909.

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy a helybeli m. kir. er-
dőgondnoksg az erdő kincstár tulajdonát képező,
Sasköszkékely község határában fekvő „Pod Zsi-
ricez, Kálnóvá, Stálovó, Elő, közép, és Hátsó
Penasa, — Kövesmocsár határában fekvő” Osz-
csini, Handel, Hájje, Granjár, Královától, — Tep-
lafő határába fekvő” Chotárna és Bukovecz er-
dőrészek, illetve dűllökben a rókák és egyéb du-
vadak mérgezésére engedélyt kér.

Az engedély megadása előtt felhívom azokat,
kiknek az engedélyezés ellen kifogásuk van,
hogy ezt hozzám folyó évi december hó 15-ig je-
lentsek be.

Selmecebánya 1909 évi december hó 6-án.

Kuti István,
rfőkapitány.

5463/rkp. 1909.

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy a helybeli vadászegyal-
ta a selmecebányai erdők vadászterületén és pe-
dig: Aélábanán, a Haj és Telmecebányán Széles-
hegy, Sobó, Györgyláró, Handlerova Snejdjar, Roz-
grund, Kizova, Krejcosovszka, Czukermandel, Szik-
korová, Hella, Rihnya, Paradicsomhegy, Szenthá-
romsághegy, Mocznáhora, Tanád, Smidalou most,
Hodrusi tó, Berglieten, Spitzenberg, Návorsiyie,
Pivovárszky vrk nevű dűllökben a rókák és egyéb
duvadak mérgezésére engedélyt kér.

Az engedély megadása előtt felhívom azokat,
kiknek az engedélyezés ellen kifogásuk van,
hogy azt hozzám folyó évi december hó 24-ig je-
lentsek be.

Selmecebánya 1909 évi december hó 6-án.

Kuti István,
rfőkapitány.

Hirdetmény.

1910. év folyamán megtartandó időszaos hitelesítésre való je-
lentkezés tárgyában.

1. **Felhívás jelentkezésre.** Az 1907. évi V.
törvénynek 16. §. és az annak végrehajtása tár-
gyában kiadott 1908. évi 107226-számú keres-
kedelemügyi minisiteri rendelet értelmében a köz-
forgalomban használt összes hossz mértékek, folya-
dékok és száraz tárgyak mérésére való űrnér-
tékek, súlyok és mérlegek, továbbá az 1908. évi
107228. számú kereskedelemügyi minisiteri ren-
deltet értelmében a teljes kannák (a tejszállításra
használtak kivételével) a fent megjelölt évek fo-
lyamán urahitelesítendőek. Ezen mértékek és mérő
eszközök urahitelesítése az alább felsorolt idős-
zaos mértékitelesítési központokban a közszé-
gek által rendelkezésre bocsátandó helyiségekben,
illetőleg a felek kívánáságra a felek helyiségeiben
fog elvégezteni. Az állandóan felállított hidmér-
legek és önműködő mérlegek urahitelesítése szün-
tlen a mértékitelesítők körutya alkalmával a hely-
színén végezhető el. Felhívotnak mindazok, akik
a fent felsorolt mértékeket és mérőeszközöket a
közforgalomban — azaz adás-vétel alkalmával —
használják, hogy a közszéki előjárásoknak vagy a
polgármesteri hivatalokban (illetőleg a mérték-
itelesítő hivatalok állandó székhelyein e hivata-
lokban) díjmentesen kapható nyomtatványokon
az időszaos hitelesítésben való részvételre jelent-
kezzenek. Ezen előzetes jelentkezésnek az a célja,
hogy az érdekeltek biztosítsák maguk részére azt
az előnyt, hogy mértékeiket és mérőeszközöiket

a II. pont alatt felsorolt időszaos mértékitelesítési
központokban nyújthassák be időszaos hitelesítésre.
Az időszaos hitelesítési központban megjelölt mértékitelesítők ugyanis első sor-
ban azon felek mértékeit és mérőeszközöiket fogják
újra hitelesíteni, akik a fent jelzett módon jelent-
keztek, a többi mértékhasználó felek mértékeit és
mérőeszközöiket csak abban az esetben vizsgálta-
nak meg, ha a mértékitelesítők előre megállapí-
tott s meg nem változtatható útirterve azt meg-
engedi. A kik tehát az előzetes jelentkezést el-
mulasztják, azok az alább megjelölt lakóhelyükön
levő vagy ahhoz legközelebb fekvő időszaos
központokban esetleg nem fognak sorra kerül-
ni s így kénytelenek lesznek mértékeiket és mérő-
eszközöiket időszaos hitelesítés céljából vala-
mely mértékitelesítő hivatal állandó székhelyére
bevitni, a mi jelentékeny költséggel és idővesz-
teséggel fog járni.

A jelentkezési nyomtatványon feljegyzendő
a fél (illetőleg cég) neve, az a hely község, utca
házszám) a hol a fél üzletelti vagy mestereségét
folytatja, illetőleg ahol bejelentendő mértékeit
és mérőeszközöket használja, a használt mértékek
és mérőeszközök száma, valamint az is, hogy ki-
vánja-e a fél a bejelentett mértékeknek és mérő-
eszközöknek saját helyiségeiben való megvizs-
gálását.

A jelentkezési lapok folyó évi december
hó 31-ig azon hatóságánál nyújthatók be, a mely-
től azok beszerezettek.

II. **Az időszaos mértékitelesítési központok.**
Az időszaos mértékitelesítés Bars és Hont
vármegyék, valamint Selmeceb- és Bálábanya
törvényhatósági joggal felruházott város terüle-
tén az alább felsorolt időszaos központokban
később megállapítandó időpontban fog elvégez-
teni. Selmeceb- és Bálábanya városban a hitelesítés
1910 évben lesz.

Léva, 1909. november havában.

Némethy Lajos s. k.
állami mértékitelesítő.

H I R D E T E S E K.**Egy jó állapotban levő
fürdőkádl eladó.**

Bővebbet a **Joerges-nyomdában.**

Hirdetmény.

A beszterecebányai izr. hitközség 1910 évre
bérbe adja gabelláját.
Kóser husfogyasztás kb. 500 mmázsa.

Bérosszeg 4400 korona, vagy egy kóser
vágott marha után 8—K, borju után 150 K
vágási díj.

Felhívotnak mindazok, kik a gabellát bérbe
venni óhajtják, hogy ajánlataikat folyó hó 15-ig
300 korona bánatpénz letétele mellett a hitköz-
ségi irodában nyújtsák be.

Uyanott a közelebbi feltételek is meg tud-
hatók.

Beszterecebánya, 1909. december 5-én.

Az elnökség.

Ügynökök,

urak és hölgyek minden szakmából
reprezentációképesek, kik a maganfelekkel
való érintkezésben jártasnak. Fixurországi
minden nagyobb helységében fixum és pro-
vizió ellenében alkalmaztatnak. Használha-
tóság esetén **állandó alkalmazás.**
Óvadék képes urak és hölgyek ajánlataikat
„Jó jövedelem” jellege alatt Selme-
cebánya, poste restante küldjék be.

A leghasznosabb
karácsonyi ajándékok

SINGER
Varrógépek
Üzleteink által beszterecebányák.

Selmecebánya
Kossuth Lajos-tér 4.

HUSZÁR Á.

lakás, butozott szoba, üzlethelyi-
ség, fővárosi és vidéki ingatlan
vétel-, cladási és hirdetési irodája.

Budapest, Zrínyi-u. 1. Gresham-palota.

Külön osztály ingatlan birtok, fővá-
rosi házak vételére, cladására cse-
rénre. Ezenkívül mindennemű ügyben
5 K előleges beklüldése ellenében
utbagaztatást, felvilágosítást ad. E
célra külön információs osztálya van.
Valaszbelyeg. Legmegbízhatóbb
vállalat. Elsőrangú ajánlatok.

Közhíóság, rekedtség és hurut ellen nincs jobb

RÉTHY-féle pemetetűcukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyáz-
zunk és határozottan RÉTHY-
félélt kérjünk, mivel sok ha-
szontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félélt fogadjunk el!

Megbízható! KÓSER Megbízható!

Vágott hizott és sütni
való szárnyast kizárólag
csakis elsőrendű minőségben
küld utánvétellel nagyban eset-
leg postacsomagban is
legolcsóbban számítva.

Presser Albert

baromfikivitteli üzlete.

OROSHÁZA, (Békés-megye).

